

«Η τρελή του Σαγιώ»

Μετάφραση/σκηνοθεσία: Γιάννης Ιορδανίδης

Σκηνικά/κοστούμια: Σταύρος Αντωνόπουλος

Μουσική: Ευαγόρας Καραγιώργης.

Παίζουν: Δέσποινα Μπεμπεδέλη, Τζένη Γαϊτανοπούλου, Αννίτα Σαντοριναίου, Αλκηστis Παυλίδου, Αντώνης Κατσαρής, Βαρνάβας Κυριαζής, Κώστας Δημητρίου, Γιώργος Μουαϊμης, Ευτύχιος Πουλλαϊδης, Χριστίνα Παυλίδου, Αχιλλέας Γραμματικόπουλος κ.α.

Ο ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΣ λόγος και ο κριτικός αντίλογος, έχουν τη μορφή διαλογικής αντιπαράθεσης. Χάρη στην «Τρελή του Σαγιώ» νιώθω την ανάγκη να περάσω στην αντίπερα πλευρά για να υπερασπιστώ... το Ζιρωντού: Ειλικρινά δεν ξέρω κατά πόσο φτάνουν στους δημιουργούς της παράστασης αυτές οι προφορικές αντιδράσεις που κυκλοφορούν στο φουαγιέ, μια και το κοινό της πρεμιέρας σεβάστηκε και την υπερπαραγωγή του ΘΟΚ, και τον κύριο Ιορδανίδη και την κυρία Μπεμπεδέλη. Άλλα ακούστηκαν και πολλές εκφράσεις αμφισβήτησης του έργου, που με εξέπληξαν με την ποικιλία μοτίβων. Το είπαν έργο ξεπερασμένου σοσιαλιστικού ρεαλισμού. Το είπαν αφελές, άλλοι βαρετό και παρατραθηγμένο. Είπαν ακόμα «Μα αυτό δεν είναι λύση».

Αυτές οι αντιδράσεις, έχουν κοινό παρονομαστή - το δραματουργικό έργο κρίνεται με μη λογοτεχνικά κριτήρια. Το λογοτεχνικό είδος στο οποίο ανήκει το έργο του Ζιρωντού εμπεριέχει τα χαρακτηριστικά των λογοτεχνικών ειδών - σταθμών στην εξέλιξη της γαλλικής λογοτεχνίας - το μεγαλείο του κλασικισμού, την ευαισθησία του σεντιμενταλισμού, την ονειρική του ρομαντισμού, την κοινωνικότητα του κριτικού ρεαλισμού, τη μυθοπλασία του συμβολισμού, αλλά και την επαναστατική ανάμιξη στην τάξη πραγμάτων της νεότερης λογοτεχνίας του XX αιώνα.

(Μια παρένθεση - προσέξατε, πόσο ωραία ήταν αποτυπωμένη στην ενδυματολογία της παράστασης η ιστορική εξέλιξη του γαλλικού κοστούμιού;). Όλες αυτές οι στυλιστικές ζημιώσεις μαζί με τους δραματουργικούς νεωτερισμούς του Ζιρωντού, με τα ανοίγματα στο δρόμο της παραδοξότητας, αποτελούν το υλικό από το οποίο είναι φτιαγμένη η κομψή, πικρή, «λογοτεχνικότετη» φαντασία, «Η τρελή του Σαγιώ».

Ο σκηνοθέτης Γιάννης Ιορδανίδης και ο σκηνογράφος Σταύρος Αντωνόπουλος, άφησαν το έργο να περάσει από τις δικές τους προσωπικότητες. Το να φτιάξεις μια μορφή φαντασμαγορική, απίθανη, τρελή, σημαίνει ν' αποκαλύψεις τη δική σου προσωπική γραμμή παρέκκλισης από την ίσια πορεία κοινής λογικής. Η «Τρελλή» του Ιορδανίδη όπως και του Αντωνόπουλου - ενδυματολόγου, δεν είναι παρδαλό γκροτέσκο, είναι μορφή ονειρική, νεράιδα του χρόνου, ακόμα και φάντασμα στο φινάλε του Ιορδανίδη (με το πνεύμα της Ορελί πάνω από το σώμα της σαν μια υπόσχεση παρουσίας της στον κόσμο). Η δημιουργία της Δέσποινας Μπεμπεδέλη, χαρακτηρίζεται ακριβώς με τις ίδιες λέξεις όπως το όνειρο για την «τρελή» που έφερε μαζί του ο Γιάννης Ιορδανίδης.

Η φωνή της Ορελί - μια μελωδική τρεμούλα, το θήμα της άστατο, το περίγραμμα της μορφής σαν να τρεμοσβήνει. Η απόδοση του κειμένου ελαφριά, γρήγορη με την πλήρη συνείδηση της ιδιαιτερότητας της γλώσσας του πρωτότυπου, όπου η «νοηματική μονάδα» δεν είναι ούτε η λέξη, ούτε η φράση, αλλά συχνά ολόκληρη γλωσσική περίοδος.

Το σύνολο του θιάσου, πολλαπλό, εύρυθμο οργανωμένο, όπου ο ξεχωριστός ρόλος/ηθοποιός, δεν αποτελεί «υποκριτική μονάδα» αλλά μέρος του υποκριτικού οργανισμού της παράστασης. Πολύ ωραίες οι σκηνές της Τζένης Γαϊτανοπούλου και του Αντώνη Κατσαρή.

Το όμορφο, επίμονο μουσικό λείτμοτίθο του Ευαγόρα Καραγιώργη, φεύγοντας το πήραμε μαζί μας σαν την ανάμνηση της παράστασης.

Δεν έχουν δίκαιο αυτοί που δεν τους άρεσε η «Τρελή του Σαγιώ».